



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia wtorek, 25 listopada 2025 r.

Poz. 4421

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.196.2025 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 25 listopada 2025 r.

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436) stwierdzam nieważność uchwały Nr XX/135/2025 Rady Gminy Świątki z dnia 30 października 2025 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Świątki oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków w części odnoszącej się do ust. 4-8 części II „Zasady korzystania z przystanków” załącznika nr 2 do uchwały.

Uzasadnienie

Rada Gminy Świątki, działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 285) podjęła uchwałę w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Świątki oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków.

Ww. uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 30 października 2025 r.

Zdaniem organu nadzoru przedmiotowa uchwała w zakresie wskazanym w sentencji przedmiotowego rozstrzygnięcia nadzorczego, podjęta została z rażącym naruszeniem prawa.

Materialną podstawą do podjęcia przedmiotowej uchwały jest art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 285 i 1173), stanowiący, że określenie przystanków komunikacyjnych i dworców oraz warunków i zasad korzystania, o których mowa w ust. 1 pkt 6, następuje w drodze uchwały podjętej przez właściwy organ danej jednostki samorządu terytorialnego.

W tym miejscu wskazania wymaga, że warunki i zasady korzystania z przystanków, uchwalane na podstawie ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym, stanowią w swej istocie określenie zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, o którym stanowi także przepis art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Zgodnie z ugruntowaną judykaturą, umocowanie do stanowienia w przedmiocie określenia „zasad i trybu korzystania” z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, oznacza kompetencję organu stanowiącego gminy do formułowania w stosunku do tych obszarów (urządzeń), norm i zasad prawidłowego postępowania, ustalania obowiązujących reguł zachowania się, określenia ustalonego porządku zachowania się.

Zarówno warunki, jak i zasady korzystania, o których mowa w normie kompetencyjnej, wyznaczają pewien obszar, w ramach którego rada gminy może je swobodnie kształtować. Nie oznacza to jednak dowolności, albowiem rada ma obowiązek ściśle przestrzegać ram wyznaczonych zarówno przez ustawę, jak i naturę materii, którą w ramach danego upoważnienia ustawowego reguluje.

Orzecznictwo administracyjne wskazuje także, że przez warunki i zasady korzystania z przystanków, należy rozumieć faktyczne określenie sposobu korzystania z miejsca przeznaczonego do wsiadania lub wysiadania pasażerów na danej linii komunikacyjnej, w którym umieszcza się informacje dotyczące w szczególności godzin odjazdów środków transportu, oznaczone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1251, z późn.zm.). Adresatem normy dotyczącej zasad korzystania jest

przewoźnik, który na tej podstawie będzie świadomy, w jaki sposób jest zobowiązany świadczyć usługi korzystając z przystanków, które są własnością (lub w zarządzie) gminy.

W związku z tym, nie jest uzasadnione umieszczanie w uchwale dotyczącej warunków i zasad korzystania z przystanków zapisów, które nie dotyczą faktycznego korzystania z przystanku.

Co więcej, uchwała rady gminy, stanowiąca akt prawa miejscowego, nie może także regulować kwestii, które uregulowane zostały w aktach prawnych wyższego rzędu, ani zagadnień, które winny znaleźć się w umowie zawieranej w sprawie wykonywania transportu zbiorowego lub ustalanych w ramach uzgodnień warunków przewozu - na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym. Przepisy takie, ustanawiane przez radę gminy, podejmowane są bez podstawy prawnej, z przekroczeniem upoważnienia ustawowego.

Tymczasem Rada Gminy Świątki w części II załącznika nr 2 zatytułowanej „Zasady korzystania z przystanków” w ust. 4–8 postanowiła, że:

„4. Rozkłady jazdy środków transportu poszczególnych operatorów i przewoźników są podawane do publicznej wiadomości na wszystkich wymienionych w rozkładzie jazdy przystankach komunikacyjnych zgodnie z ustawą z dnia 15 listopada 1984 roku Prawo przewozowe (Dz. U. z 2024 roku poz. 1262). Każdy rozkład jazdy zawiera nazwę operatora lub przewoźnika i ewentualnie jego logo.

5. Umieszczenie tablicy z rozkładem jazdy oraz jej utrzymanie w należytym stanie technicznym należy do przedsiębiorcy (operatora, przewoźnika). Zabrania się umieszczania na przystankach komunikacyjnych innych informacji niż te, które dotyczą rozkładu jazdy oraz reklam w rozumieniu art. 4 ust. 23 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (Dz. U. z 2025 roku poz. 889).

6. Tabliczkę z rozkładem jazdy należy umieścić na słupkach znaku przystankowego D-15. Wielkość i forma tabliczki nie powinna odbiegać od stosowanych przez innych przewoźników.

7. Zabrania się umieszczania na przystankach reklam lub informacji innych niż te, które dotyczą rozkładu jazdy.

8. Operator i przewoźnik korzystający z przystanku zobowiązuje się do: powiadomienia Gminy o zmianie rozkładu jazdy i liczbie przystanków, z których korzysta.”.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że obowiązki przewoźnika dotyczące rozkładu jazdy zostały szczegółowo uregulowane w art. 2 ust. 2, art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. - Prawo przewozowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 1262) oraz w wydanym na podstawie art. 34 ust. 2 tej ustawy rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 10 kwietnia 2012 r. w sprawie rozkładów jazdy (Dz. U. z 2018 r., poz. 202).

Zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia, przewoźnik wykonujący regularny przewóz osób podaje rozkład jazdy do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez przekazanie rozkładu jazdy oraz informacji dotyczącej rozkładu jazdy właścicielowi albo zarządzającemu przystankiem komunikacyjnym lub dworcem, celem zamieszczenia informacji dotyczącej rozkładu jazdy na danym obiekcie - w transporcie drogowym oraz innym szynowym. Zgodnie natomiast z § 11 ust. 3 pkt 2 lit. b tego rozporządzenia, w transporcie drogowym podawanie rozkładu jazdy do publicznej wiadomości polegające na przekazaniu rozkładu jazdy oraz informacji dotyczącej rozkładu jazdy właścicielowi albo zarządzającemu przystankiem komunikacyjnym lub dworcem, celem zamieszczenia informacji dotyczącej rozkładu jazdy na danym obiekcie - następuje poprzez przekazanie kopii zatwierdzonego rozkładu jazdy w postaci pliku w formacie PDF oraz w wersji elektronicznej umożliwiającej edycję tekstu.

Przywołane przepisy jasno stanowią, że ustawodawca obowiązkiem ogłaszania rozkładów jazdy na przystankach i dworcach obarczył ich właścicieli i zarządców, a nie jak to uczyniła Rada Gminy Świątki w badanej uchwale – przewoźnika.

Rozporządzenie w § 3 ust. 1 w sposób wyczerpujący reguluje również kwestię tego, co ma zawierać rozkład jazdy, dlatego też jako istotnie naruszający obowiązujące przepisy należy uznać zapis nakazujący, że każdy rozkład jazdy ma zawierać nazwę operatora lub przewoźnika i ewentualnie logo. Wskazać również należy, że ustalenie treści rozkładu jazdy nie mieści się w dyspozycji art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym.

Odnosząc się do kwestii nałożenia na operatorów lub przewoźników obowiązku utrzymania tablic z rozkładem jazdy w należytym stanie technicznym, wskazać należy, że również w tym zakresie rada gminy nie jest

upoważniona do nakładania tego obowiązku w uchwale dotyczącej warunków i zasad korzystania z przystanków. Jest to materia umowna, która winna znaleźć się w umowie zawieranej w sprawie wykonywania transportu zbiorowego lub ustalanych w ramach uzgodnień warunków przewozu - na podstawie art. 32 ust. 3 ustawy. Przepisy takie, ustanawiane przez radę gminy, podejmowane są bez podstawy prawnej, z przekroczeniem upoważnienia ustawowego.

W rozporządzeniu uregulowana została także kwestia sposobów i terminów aktualizacji rozkładów jazdy, w związku z czym zakwestionować należało regulacje zawarte w ust. 8 rozdziału II załącznika nr 2. Z kolei obowiązek powiadomienia Gminy o liczbie przestanków, z których korzysta przewoźnik w ocenie organu nadzoru stanowi materię umowną.

Z przekroczeniem upoważnienia ustawowego, uchwalony został przepis ust. 7 części II załącznika Nr 2 do uchwały, zgodnie z którym zabrania się umieszczania na przystankach reklam lub informacji innych niż te, które dotyczą rozkładu jazdy. Powołany przepis dotyczy materii regulowanej ustawą. Zakaz umieszczania na przystankach, innych informacji lub reklam niż te, które dotyczą rozkładu jazdy i tras komunikacyjnych, wynika z treści art. 63a § 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeksu wykroczeń (Dz. U. z 2025 r. poz. 734), który sankcjonuje zachowanie polegające na umieszczaniu w miejscu publicznym, do tego nieprzeznaczonym, ogłoszeń, plakatów, afiszy, apeli, ulotek, napisów lub rysunków. Zatem ustalenie przedmiotowych zakazów w sytuacji, gdy brak jest podstaw prawnych do ich ustalania, a sprawy te uregulowane już zostały w ustawie, stanowi istotne naruszenie prawa.

Biorąc powyższe pod uwagę, należało orzec jak na wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

wz. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Mateusz Szauer

I Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski